

RÓNAI Orsolya
joghallgató
Miskolci Egyetem

Orsolya RÓNAI
law student
University of Miskolc

Az Európai Unió energiaadó rendszere

The Energy Taxation Regime in the EU

Jelen tanulmány a TÁMOP-4.2.1.B-10/2/KONV-2010-0001 jelű projekt részeként az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg. A tanulmány Dr. Nagy Zoltán konzulensem koordinációjával készült.

This research was carried out as part of the TAMOP-4.2.1.B-10/2/KONV-2010-0001 project with support by the European Union, co-financed by the European Social Fund. This study has been elaborated under the coordination of Dr. Zoltán Nagy.

A tanulmány alapvetően az Európai Unió energiaadó rendszeréről szól, vagyis hogyan szabályozzák ezt az adónemet az EU és a tagállamok szintjén. Ahhoz, hogy a szabályozás lényege átlátható legyen elengedhetetlen annak ismerete, hogy tulajdonképpen mi is az energiaadózás, hogyan fejlődött az elmúlt évtizedben. Alapvetően a munka elkészítése során arra fókuszáltam, hogyan sikerült a különféle érdekeknek végül egy megállapodás formájában, az energiaadó irányelv formájában az egyetértést megalkotni. Ez az irányelv jelenti a tagállamok közötti végső egyetértést az energiapolitika területén. Ezután kitérek arra, hogyan képes az EU szintjén az irányelv az energiaadót szabályozni. Majd az utolsó fejezetben bemutatom, hogyan fejti ki az irányelv a hatását a tagállami szabályozásra; ennek keretében a különféle adózási rendszereket mutatom be (röviden): Dániában, Németországban, az Egyesült Királyságban és Magyarországon.

This essay is about basically the energy taxation regime in the EU, how the energy taxation is regulated in the EU level and in the Member State level. To understand the regulation it is necessary to know what is the energy taxation, how it was developed during the past decade. In my paper I put emphasis on the time before the agreement was reached, how the negotiations have conducted the EU's different positions into a directive, which means the ultimate agreement between the Member States in the field of energy policy. Then I will mention how this energy directive regulates the taxation system in the EU level. In the last chapter I will present the directive's effect on the regulation at the Member State level. I will describe different types of regimes: the one in Denmark, in Germany, in UK and in Hungary.

1. Bevezetés

Az Európai Unióban a környezetvédelmi szakpolitika kiemelt szerepet élvez. A szennyező fizet alapelvre tekintettel az egyes országok mind inkább arra kezdtek törekedni, hogy az akkor érvényes előállítási és fogyasztási mintáikat, mint külső költségeiket internalizálják. Az energiaadók az energiapolitika gazdasági eszközei. A környezetvédelmi politikai keretein belül drasztikusan megnőtt a gazdasági eszközök használata az utóbbi évtizedben.¹ Az 1990-es évektől kezdve jelentősen elterjedt tendenciát kezdtek jelteni Európában.

1. Introduction

The environmental policy plays an important role in the European Union. Focusing on the polluter pays principle; countries have increasingly sought to internalize the external costs of current production and consumption patterns. The environmental taxes are economic instruments in the field of environmental policy. Over the past decade or so, the use of economic instruments within the environmental policy has increased drastically.¹ They have become an increasingly widespread trend in Europe since the

A skandináv országok voltak az elsők, ahol először megjelent a politika. Pár éven belül azonban a többi európai ország is átvette ezeknek az eszközöknek az alkalmazását. A második fejezet az EU-n belüli környezetvédelmi adónemekkel foglalkozik. A következő, harmadik fejezet központi témája az energiaadó kialakulása és fejlődéstörténete, hogyan volt képes ilyen erőteljesen fejlődni a kérdéskör. A fejezeten belül kitérek továbbá arra is, hogy a végső megállapodást jelentő Irányelv az energiatermékek és a villamos energia vonatkozásában miért is kiemelten fontos. Végül pedig a negyedik fejezet bemutat az energiaadó rendszerek közül párat Európából.

2. Az európai környezetvédelmi adók

A környezetvédelmi adók egyes környezetvédelmi célok elérése érdekében történő alkalmazása *Pigou*, *Baumol* és *Oates*² tudósokhoz vezethetőek vissza. Pigou volt az első 1932-ben, aki kifejlesztette a környezetvédelmi adózás indokát, majd 1971-ben Baumol és Oates³ elemezte azt, hogyan képesek a környezetvédelmi adók költséghatékony megvalósítani a környezetvédelmi előírásokat. A magyarázataik és indokaik azonban kicsit különbözhetnek egymástól, de azonban mindhárman egyetértettek abban, hogy szükség van egy egységes adómértékre a szennyezők és az energiatermékek vonatkozásában egyaránt, így a határköltségek kiegyenlítése által az összköltségek minimalizálhatóak lennének.⁴ A környezetvédelmi adók továbbá kiemelkedően alkalmasak arra, hogy végrehajtsák a *szennyező fizet elve* (PPP) által támasztott követelményeket, amely az elővigyázatosság elvén kívül az európai környezetvédelmi politika megalapozásának részét jelenti.⁵ A PPP indoka a környezeti költségek – externáliák – internalizálása, amelyek a környezet-szennyezéssel keletkeznek.⁶

Az Európai Unió rendszerében *három féle*⁷ energiaadót különböztethetünk meg. Ezek: (a) *energiaadók*, (b) *közlekedési adók*, (c) *környezet-szennyezési adók*. A szabályozás jelenleg is hatályban van. A szabályozás jellegét tekintve keretjellegű, amely tulajdonképpen azt jelenti, hogy az EU szintjén határozzák meg a szabályozás legfőbb alapelveit, majd a tagállamoknak elsődleges kötelezettsége az implementáció, majd a részletszabályozás kidolgozása.

early 1990s. The Scandinavian states were the first, where these policies were appeared. After a few years the instruments moved to the other European countries. The second chapter focuses on the different types of the environmental related taxes in the EU. Then in the third chapter the main topic is the history and the development of the energy taxation, how the energy taxation could grow significantly over the past decade and also shows the importance of the Directive on the taxation of energy products and electricity. Finally the fourth chapter presents the energy taxation regimes in some countries.

2. Environmental related taxes in Europe

The application of environmental taxes as a means aimed to achieve environmental protection can be traced to the scholars *Pigou*, *Baumol* and *Oates*.² In 1932, Pigou developed the rationale for environmental taxation, and in 1971 Baumol and Oates³ analyzed how taxes could be applied to reach environmental standards cost effectively. Although their approaches and promoted rationales differ slightly, all three scholars postulate a uniform tax rate for both polluters and energy products, thereby equalizing marginal costs so that the total cost of abatement would be minimized.⁴ Furthermore, environmental taxes would be an appropriate tool for implementing the *polluter pays principle* (PPP) which, in addition to the precautionary principle, is a foundation of European environmental policies.⁵ The rationale behind the PPP is to internalise environmental costs – externalities – which accrue through environmental pollution.⁶

We can find *three types*⁷ of the environmental taxes in the EU system. These are: (a) *energy taxes*, (b) *transport taxes*, (c) *pollution taxes*. The regulation is still in force. It is a regulatory framework, which means that the EU defines the main principles of the taxation and the Member States have to firstly implement it and secondly define its detailed rules.

A *környezetszennyezési adók* körébe sorolható a becsült és mért levegő- és vízszennyezés, a szilárd hulladék és a zajszennyezés kezelése. Nagyon fontos azt látni, hogy nem tartoznak ide a CO₂ adók, hiszen ez az adónem az energiaadók részterületét képezi.

A *közlekedési adók* (beleértve a regisztrációs és a forgalmi adót is) a gépjárművekhez kapcsolhatóak, különösen azok használatához és tulajdonlásukhoz. Az egyéb közlekedési eszközök (mint például a repülő) és közlekedési szolgáltatások (mint például a charter járatok és a menetrend szerinti járatok adója) szintén ide sorolhatóak, amennyiben összhangban állnak a környezetvédelmi adók általánosságban vett fogalmával. A közlekedési adók egyszeri adók lehetnek, amennyiben azok a jármű eladásához, vagy importjához kapcsolhatóak, mint az éves úthasználati adó. Ezeket az adókat egyszer kell egy évben megfizetni.

Könnyen beláthatjuk azt, hogy ebben a rendszerben az energiaadóknak van kiemelten fontos szerepük. Ezt alátámasztja az a hosszú idő is, amelyet a közös szabályozás kidolgozásával töltöttek el, a számos tárgyalás arról, hogy végre közös nevezőre jöhessenek a tagállamok. A környezetvédelmi adók közel 75% fizeti meg az energiaszektor, így ez az egyik oka annak, hogy miért tekinthetjük az energiaadót a környezetvédelmi politika és az adórendszer egyik legfontosabb eszközének. Az energiaadók közé sorolható az energiatermékek használata után fizetendő adók egészen a közlekedési termékektől az állandó használatú termékekig. A közlekedési célzatú termékek között a legfontosabb energiatermékek a benzin és a dízel. Az állandó használatú energiatermékek pedig a gázolaj, földgáz, szén és a villamos energia. A CO₂ adókat inkább sorolhatjuk be, mint a szennyezési adók csoportjába.

3. Az Európai Unió energiaadó rendszerének kialakulása és fejlődéstörténete

Az energiaadók Európában nem tekinthetőek új keletűnek. Az európai országok csaknem 90 éve alkalmazzák ezeket a pénzügyi eszközöket. Például *Dánia* és *Svédország* a közlekedési üzemanyagokra,

The *pollution/resource taxes* include taxes on measured or estimated emissions to air and water, management of solid waste and noise. It is important to see that the CO₂ taxes are exemptions, because the CO₂ taxes are in the group of the energy taxes.

The *transport taxes* (including registration and circulation taxes) related to motor vehicles, especially to its ownership and use. Taxes on other transport equipment (e.g. planes), and related transport services (e.g. duties on charter or schedule flights) are also included here, when they conform to the general definition of environmental taxes. The transport taxes may be 'one-off' taxes related to imports or sales of the equipment or recurrent taxes such as an annual road-tax. These taxes must be paid once.

It can be seen clearly that in the taxation system the *energy tax* is the most important. Its importance is proved by the long time period negotiating about the common regulation, and the long time harmonisation by the Member States. Approximately the 75% of the environmental taxes comes from the energy sector; this is one of the reasons that the tax of energy is the most important instrument in the environmental policy and in the taxation system. Energy taxes include taxes on energy products used for both transport and stationary purposes. In the field of energy products we have to make a distinction between using them for transport purposes and for stationary use. The most important energy products for transport purposes are petrol and diesel. Energy products for stationary use include fuel oil, natural gas, coal and electricity. The CO₂ taxes are included under energy taxes rather than under pollution taxes.

3. The history and the development of the energy taxation regime in the EU

Energy taxes in Europe are not a recent development. European countries have utilized energy taxes for nearly ninety years. For instance, *Denmark* and *Sweden* levied taxes on transport

mint a benzinre 1917-ben, illetőleg 1924-ben vetett ki adókat.⁸ Később Svédország intézményesítette az adónemet már a nem közlekedési célzatú energia-termékekre, így az ásványi olajokra és a szénre 1957-től kezdve.⁹ Kezdetben az energiaadók bevezetésnek indoka inkább *pénzügyi* volt, mint környezetvédelmi.¹⁰ Az adókra úgy tekintettek, mint az adókból származó állami bevételek gyarapításának eszközeire, valamint az olaj import irányításainak az eszközeire.¹¹

Azonban az *1980-as évek*ben kezdődött meg a változás az energiaadó használatával kapcsolatban, amikor az európai kormányok a benzin adókat környezetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében alkalmazták.¹² A benzinadók az ólommentes benzin használatot részesítették előnyben, így lehetőség nyílt az adó visszaigénylésére is, hiszen, aki ilyen benzint használ, az kevésbé károsítja magát a környezetet is.¹³

A következő évtizedben egyre szélesebb körben terjedtek el az energia- és szénadók, hiszen alkalmasak voltak egyrészt a környezetvédelmi szempontok érvényre juttatására, és az állami bevételeket is növelték. Az élenjáró országok, mint Dánia és Svédország a már meglévő energiaadó rendszereik felülvizsgálatait kezdték meg az 1990-es évek elején, és bevezették a CO₂ adót arra válaszul, hogy az *éghajlatváltozás* körüli figyelem egyre csak fokozódott.¹⁴ Később a németek, a hollandok és az angolok is követték az északiak példáját és az energiaadókat az éghajlatváltozás elleni politika jegyében alkalmazni kezdték.

Az *első energiaadó*, amely tulajdonképpen energia- és szénadó volt, 1992-ben lépett hatályba.¹⁵ Ez volt az első olyan jelentés, amely az egész EU területét érintette. Miközben a tagállamok azon dolgoztak, hogy elfogadják az adózás alapelveként a klímaváltozás elleni harcot, aközben az egyes tárgyalások sosem végződtek egy nagy horderejű egyezséggel.¹⁶ Az Európai Bizottság által előterjesztett végleges, módosított változatát a javaslatnak számos tagállam elutasította 1994-ben.¹⁷ Kicsivel később a Bizottság újabb próbát tett azzal, hogy 1997-ben benyújtották az energiatermékek adójára vonatkozó javaslatot.¹⁸ Ezt a javaslatot később, röviden csak Monti javaslatként is emlegették, hiszen akkoriban az adóügyi biztos Prof. Marion

fuels, such as gasoline, as early as 1917 and 1924 respectively.⁸ Sweden later instituted energy taxes on other non-transport energy products like mineral oils and coal beginning in 1957.⁹ The rationale behind these energy taxes was not based on environmental issues, rather on *fiscal issues*.¹⁰ The taxes were seen as a means to raise revenues for the national budget and to control oil imports.¹¹

However during the *1980s*, a change in the underlying principle for energy taxation emerged when European governments began using *gasoline taxes* to achieve environmental objectives.¹² Gasoline taxes were designed in a way that favoured unleaded gasoline, which received a tax rebate based on environmental considerations and the recognition of lead's harmful effects.¹³

The following decade saw even more widespread application of energy and carbon taxes driven by environmental policy objectives and by their revenue raising potential. The forerunner countries, Denmark and Sweden, started to revise their overall energy taxation schemes in the early 1990s and implemented carbon dioxide (CO₂) taxes in response to the increased attention towards *climate change*.¹⁴ Other countries, including the Netherlands, Germany, and the UK, soon followed by using energy and carbon taxes as policy instruments for climate change action.

The *first energy tax*, which was an energy and carbon tax, was promoted in 1992.¹⁵ This was the first EU-wide proposal. But while all Member States agreed on the principle of taxation as an instrument to combat climate change, the negotiations never resulted in a substantial agreement.¹⁶ However this proposal and its amended version presented by the European Commission in 1994 were rejected by several Member States.¹⁷ Shortly after, the EC made another attempt for energy taxation by submitting the 1997 energy products taxation proposal.¹⁸ The proposal was later dubbed as the 'Monti-proposal' after Prof. Mario Monti, was the Commissioner for Taxation then. The

Monti volt. A Monti-javaslat közel sem volt annyira ambiciózus, mint az 1992-es energia-és szénadó javaslat, de továbbra is számos tagállam merev ellenállásával találta szemben magát, különösen a spanyol ellenállással.¹⁹

A javaslat *első módosítását* a német elnökség alatt végezték 1999-ben. A módosított változat hosszabb átmeneti időszakokat, és nagyobb rugalmasságot biztosított a tagállamok számára, de még ennek ellenére is csak kevés előrehaladás történt. A kérdést ezután viszonylag hosszú időre félretették egészen addig, amíg újra elő nem vették 2001-ben a svéd elnökség alatt, hiszen a svéd elnökség kiemelt szerepet tulajdonított a környezetvédelmi témájú kérdéseknek, így az energiaadónak is. Ismételten megvették az egyezséget, szintén a spanyolok annak ellenére, hogy a kérdést már csak a liberalizált energiapiac köré összpontosították, amelyet Spanyolország támogatott, hiszen erre a liberalizációs irányelvre hivatkozva akarták rávenni a franciákat arra, hogy nyissák meg az energiapiacukat a spanyolok részére.²⁰ A svédek elindított folyamatot a belga elnökség idején is folytatták 2001 második félévében. Később 2002 első félévében a spanyolok következtek a soros elnökség betöltésében. Annak ellenére, hogy elvetették a Monti javaslatot, mégis a spanyol elnökség idején figyelemre méltó előrelépés történt, amelynek az eredménye: új adóminimum értékek és egy javaslat, amelyet a Barcelonai Csúcson elő is adtak. Így az év végére Koppenhágában sikerült megegyezni. Ennek a pálfordulásnak *három oka* volt:²¹ az első ok pénzügyi, hiszen az energiatermékek spanyol adómértékei már időközben növekedtek. A második ok az volt, hogy a javasolt adóminimum értékek már oly annyira alacsonyak voltak, hogy az 1992-es fogyasztói árindex értékei magasabbak voltak. És végül a harmadik indok az volt, hogy a spanyolok a Monti javaslatot akarták felhasználni arra, hogy a franciák megnyissák előttük az energiapiacukat és az átvételi hálózataikat, amelynek értelemszerűen az észak spanyol régiók lettek a nagy győztesei.

A megkezdett munkát a dánok folytatták annak érdekében, hogy végre egy olyan végleges javaslat születhessen, amellyel mindegyik tagállam egyetért. Nagyon fontos volt, hogy a dán elnökség alatt megszülethessen az egyezés, részben azért, mert a

Monti-proposal was less ambitious than the 1992 CO₂/energy taxation proposal, but was still met with the stiff opposition of from several Member States, most notably Spain.¹⁹

The *first modifications* of the proposal were made under the German Presidency in 1999, introducing longer transition periods and more flexibility for Member States, but little progress was made. The issue was then largely untouched until it was reopened by the Swedish Presidency in 2001, because the Swedes put an emphasis on the environmental related questions such as energy taxation. Once again an agreement was vetoed by the Spain, even though the issues was now being linked explicitly to the liberalization of the energy market, which Spain was very much in favour of, seeking to make France open their energy markets according to the liberalization directive.²⁰ The work initiated by the Swedish Presidency was continued by the Belgian Presidency in the second half of 2001. The presidency was then handed over to Spain for the first half of 2002. In spite of their previous opposition to the Monti-proposal, the Spaniards made considerable progress, resulting in new proposed minimum rates of taxation and a proposal presented at the Barcelona Summit that was to be agreed upon in Copenhagen before the end of the year. In essence, there were *three reasons* for this turn-around:²¹ firstly due to fiscal reasons the Spanish rates of taxation on energy products had already been increased. Secondly the proposed minimum rates of taxation were now so low that the consumer price indexed 1992 rates were higher. And thirdly, Spain saw the opportunity to use the Monti-proposal as a lever to make France open their energy markets and transmission networks for the benefit of the Spanish northern regions.

The Danes then continued the work to present a final proposal that could be agreed upon by all Member States. It was seen as quintessential that an agreement was reached during the Danish Presidency, partly since

oron következő görög, olasz és ír elnökségek ennek a kérdéskörnek nem szenteltek figyelmet, részben pedig a rohamosan közeledő nagy bővülés miatt is. A bővülés kérdése azért volt problematikus gondoljunk csak bele, hiszen ha 15 tagállam között a végső egyezség megkötése rémálomba illő, akkor mi történt volna, ha 25 állam között kell kialakítani egy egységes álláspontot, könnyen beláthatjuk, hogy ennek az esélye közel nulla.

2003-ban fogadta el a Miniszterek Tanács az *Energiadó Irányelvet*, amely egy hosszú tárgyalásokkal és egyeztetésekkel tarkított folyamat végét, és egyben a tagállamok és az Európai Tanács közötti egyezséget is jelentette.²² A javaslat keretei között 2003. március 20-án született meg az energiaadó irányelv, amely 10 évre határozza meg az energiatermékek adóminimum értékeit.²³ A közös energiaadó rendszer kialakításának lassú folyamatát az EU egyik döntéshozó mechanizmusa is megakasztotta: ez pedig az adózási kérdésekben a döntéshozatalhoz *egyhangúság* szükséges.²⁴ Az adózás tekintetében elegendő egy tagállam is ahhoz, hogy a döntéshozatalt akadályozza. A nehézség megoldása érdekében 2001-ben terjesztettek elő egy javaslatot, amely eltörölte az adózási kérdésekben az egyhangúság követelményét és egy új fogalmat a minősített többség fogalmát vezette be a megerősített együttműködés mechanizmusában.²⁵ Az Amszterdami Szerződésben jelent meg a korábbi felülvizsgált szabálynak az új, megváltoztatott rendszere, amelyet később a Nizzai Szerződés fejlesztett tovább és 2003. február 1-én lépett hatályba.²⁶ 2005-ben az Európai Kibocsátási Kereskedelmi Rendszer (EU ETS) bevezetésével az EU-n és a tagállamokon belül is elveszítette jelentőségét az energia-és szénadó.²⁷ Az EU ETS az éghajlatváltozás elleni küzdelem mérföldkővet jelenti az Európai Unióban, hiszen a tagállamoknak ez segítségül szolgál a Kyotói kötelezettség betartására. A program kiterjed az energiaigényes létesítményekre, beleértve a tüzelőberendezéseket, az olajfinomítókat, a kocsizoló kemencéket, a vas- és acélipari üzemeket, a cementet, üveget és egyéb nyersanyagokat előállító gyárakat.²⁸ Ezek a létesítmény az EU teljes CO₂ kibocsátásának közel 50%-át teszik ki, bocsátják ki tevékenységeik során, és ezekre az energiaadó Irányelvben megfogalmazottak vonatkoznak.²⁹

little attention to the subject was expected from the coming Greek, Italian and Irish Presidencies, but also because the date of EU enlargement was looming closer. Reaching an agreement between 15 countries has proven nightmarish, and the chances of reaching a unanimous agreement between 25 states were as slim to none.

The adoption of the *Energy Taxation Directive* by the Council of Ministers in 2003, a watered down version of the 1997 proposal, marked the end of lengthy discussions and negotiations between the EU Member States at the European Council.²² Finally on 20 March 2003, the agreement was reached on the proposed framework for energy taxation, resulting in the directive setting out minimum levels of taxation for energy products for the next ten years.²³ One of the reasons behind the slow progress in establishing *common EU structure* of energy taxation is the EC's unanimity requirement on taxation issues.²⁴ A single EU Member State can block any decision with respect to taxation. In 2001, a proposal was brought forward to revise the unanimity rule for certain tax issues and replace it with a qualified majority vote based on the enhanced cooperation mechanism.²⁵ The revised rule was introduced by the Amsterdam Treaty, developed further by the Nice Treaty, and entered into effect on 1 February, 2003.²⁶ In 2005, the interest in energy and carbon taxes lost its momentum at the EU level and within EU Member States with the adoption of the EU Emission Trading Scheme (EU ETS).²⁷ The EU ETS can be described as the cornerstone in the fight against climate change at the EU level, because it helps EU Member States comply with their emission reduction commitments under the Kyoto Protocol. The scheme covers energy-intensive installations including combustion plants, oil refineries, coke ovens, iron and steel plants, and factories producing cement, glass, and other commodities.²⁸ These installations are emitting around fifty percent of the EU's CO₂ and are subject to energy taxation articulated in the Directive.²⁹

Az EU ETS rendszer kiépítése és végrehajtása a jelenleg is erősen emelkedő olajárak mellett felveti az energiaadó szintek jövőbeli emelésének a kérdését, ad absurdum azóta, mióta a fogyasztók és az előállítók a magasabb energiaárakkal találkoznak. 2008 tavaszán és nyarán számos európai országban ez odavezetett, hogy az energiaadó mértékét csökkentették.³⁰ Maga a változás folyamata azóta sem állt meg.

3.1. Az irányelvek

Az Európai Unióban két irányelv szabályozza az energiaadót. Az első irányelv³¹ jelenti a tagállamok energiaadó rendszereinek az alapját. A második irányelvet³² 2004-ben fogadták el.

Az irányelv tovább bővítette az Unió keretszabályozást, amely korábban csak az ásványolajokra vonatkozott az már ettől jóval többre kiterjed, mint például: a földgázra, a szénre és a villamos energiára. Az adórendszer *széles alapokon nyugszik*, az adóalapját pedig a termékből nyerhető energiamennyiség jelenti. E mellett az ásványolajok adómértékét emelte, míg a többi energiatermék vonatkozásában új minimális mértékeket vezetett be. Ezek az értékeket az adott energiatermék *üzleti és nem üzleti* felhasználása között eltérnek, hiszen az üzleti felhasználás kapcsán az adómérték alacsonyabb, mint az nem üzletinél. Minden tagállam kötelezettségvállalása részeként vállalta azt, hogy az Irányelvben foglaltakat nemzeti szintre ülteti át, törvényt alkot és egyéb jogszabályokat a megszabott implementálási határidőben.

Az irányelv preambuluma 34 szakaszt tartalmaz. Itt található továbbá az is, hogy az EU a környezetvédelmet annyira fontosnak találja, hogy külön szakpolitikát kell létrehozni ennek a területének az ápolása érdekében, valamint a már meglévő szakpolitikákat is a környezetvédelmi szempontokkal kell összhangba hozni. Ugyanakkor fontosnak tartja azt is, hogy a tagállamok különféle energiaadó rendszerei közötti különbségeket megszüntesse, így egységesítse az energiaadóztatást, hiszen ha ez nem történik meg a piac működése, a verseny tisztasága, és a gazdasági szereplők jogi biztonsága kerül

The adoption and implementation of the EU ETS, in combination with the recent sharp increase in world oil prices, lead any discussion of further increases in energy tax level ad absurdum since consumers and producers are facing higher energy prices. This has led to calls for the reduction of energy tax rates in many European countries during the spring and summer of 2008.³⁰ And the changing process has not been stopped during the next periods.

3.1. The directives

Two directives regulate the energy taxation systems in the European Union. The first directive³¹ is the basis of the taxation regimes in the Member States. The second directive³² was accepted in 2004.

The Directive widened the coverage of the EU framework, which had previously been limited to mineral oil products, to other energy products such as natural gas, coal, and electricity. The taxation scheme can be described as a *broad-based energy tax* and the tax base is defined in terms of the volume of the energy. In addition, it increased the minimum rates of taxation for mineral oils and introduced new minimum rates for other energy products. These new rates differentiated between *business* and *non-business uses*, and set the minimum rate for business use lower than the rate for non-business use. All EU Member States are legally obligated to set national tax rates in accordance with the requirements of the Directive, which has to be transposed into national law.

The preamble of the directive contains of 34 paragraphs. It also states that the requirements of environmental protection have to incorporate to the EU policies and their execution. At the same time it is necessary to eliminate the differences of the energy taxation regimes in the Member States, because it can lead us to the malfunction of the internal market, the distortion of the competition, and the loss of the economic actors' legal certainty. The preamble in its last paragraphs defines that there is an opportunity to request different types of exemptions or various lengths of transitional

veszélybe. A bevezetés az utolsó szakaszai egyikében tartalmazza, hogy természetesen lehetőség van hosszú átültetési időszakok megállapítására, és a piacok függvényeként különféle mentességek/kedvezmények biztosítására, így a tagállamok ebből a szempontból különbözni fognak.

Az energiaadó tárgyai a különféle energiatermékek, így: a földgáz, a szén, a villamos energia, az üzemanyag, a fűtőanyagok. Az irányelv egy speciális nomenklatúra szerint határozza meg az egyes termékeket.³³

4. Az egyes energiaadó rendszerek

Habár az irányelvben meghatározták a különféle adóminimum szinteket és az adórendszer szerkezetét mégis a tagállamokban végrehajtott energiaadó-rendszerek eltérnek egymástól, különösen a különféle iparra kivetett energia-és szénadók miatt. A különbözőségek okai sokrétűek, de alapvetően az eltérés oka a nemzeti kormányok által a nemzeti ipar védelme érdekében bevezetett különféle adószintek.³⁴

4.1. Dánia

Svédország mellett Dánia a másik élenjárója az energiaadózásnak. A dán energia-szénadó rendszer *három önálló adónemet* foglal magába: (a) energiaadó, (b) a CO₂ adó és (c) a kénadót. Az *energiaadó*, amelynek a mértéke az üzemanyag/fűtőanyag energiatartalma függvényében változik a szerves üzemanyagokra, az olajtermékekre és a szénre kivetett adót jelent. A földgáz jelenti a kivételt, hiszen itt az energiatartalmát nem veszik figyelembe. A *szén-dioxid adót* 1992-ben vezették be 13 euró/ tonna CO₂ értéken. 2005-ben ezt az értéket enyhén 12 euróra csökkentették. Ez a csökkentés tulajdonképpen energiaadó emelésnek felelt meg, hiszen így a teljes adóteher változatlan maradt.

A *kénadót* 1996-ban vezették be először minden olyan szerves üzemanyagra, amelyben a kén tartalom a 0,05% (súlyban kifejezve) meghaladta. A bevezetése óta változatlan az adó mértéke,

periods.

The subjects of the energy taxation are the energy products, especially: natural gas, coal, electricity, motor fuel, heating fuel. The directive specifies the products with using the codes of the nomenclature.³³

4. Different types of the energy taxation systems

Although the structure and the minimum tax levels were laid down in the Directive, the actual design of the energy/carbon taxation regimes implemented by the EU Member States are quite different, particularly with regard to energy and carbon taxes levied on industry. The reasons for these differences were manifold, but were generally introduced by national governments in order to protect the competitiveness of their domestic industries.³⁴

4.1. Denmark

Denmark is one of the forerunners in energy taxation next to Sweden. The Danish energy/carbon tax regime consists of *three individual taxes*: (a) the energy tax, (b) the CO₂ tax, (c) and the sulfur tax. The *energy tax*, which is based on the energy content of the fuel, is levied on fossil fuels, oil products, and coal. Natural gas is the exception, because the energy content is not taken into account. The *carbon dioxide tax* was introduced in 1992 at a rate of approximately 13 Euros per ton of CO₂. In 2005, the CO₂ tax rate was slightly reduced to 12 Euros per ton of CO₂. This reduction corresponded with an energy tax increase so that the overall tax burden remained constant.

The *sulfur tax* was introduced in 1996 and is levied on all fossil fuels with sulfur content exceeding 0.05% (based on weight). Since its introduction, the rate has been set at 2.7 Euros

amely az energiatermékekben 2,7 euró/ kén kilógrammja, vagy pedig a kén-dioxid (SO₂) kibocsátás mértékében határozzák meg, amely 1,3 euró/ SO₂ kilógrammja. Az tulajdonképpen arra szolgál, hogy a kevesebb kéntartalmú energiafogyasztást és az SO₂ kibocsátás megszüntetését szolgáló technológiák alkalmazását ösztönözze.

Különböző adózási rendszer vonatkozik a villamos energia-fogyasztáshoz, amely két alkotóelemből áll:³⁵ (a) *energiaadó* és (b) *szén-dioxidadó*. 1977-óta vették ki a villamosenergia-fogyasztásra az energiaadót tekintet nélkül arra, hogy hol és hogyan állították elő a villamos energiát. Az 1996-os adóreformtól kezdve létezik az az energia-és szénadó rendszer, amely kiemeli az egységes szerkezet alól az ipart. Jelenleg is életben van az a rendelkezés, amely értelmében az ipar területe jogosult a teljes energiaadó-visszatérítésre az előállítás folyamatában felhasznált energiamennyiség után. 1998-óta azonban az ipari szektornak is meg kell fizetni a teljes energiaadót a helyiségfűtésre felhasznált energiamennyiség után. A reform az ipari szektor különleges előírásának kidolgozásához vezetett. Innentől kezdve az ipari szektor a különféle felhasználás szerint fizeti a CO₂ adót. A teljes CO₂ adót megfizetik a helyiségfűtés esetén, miközben a nehéz- és könnyűipari folyamatok között különbséget tesznek azért, hogy igazságosan és hatékonyan osszák el az adóterheket. A vállalatoknak azonban lehetősége van az adóterhek jövőben történő csökkentésére abban az esetben, ha a kormánnyal önkéntes megállapodásokat kötnek.

4.2. Németország

1950-óta létezik Németországban az energiaadó-rendszer, így az irányelv által előírtak nem minősülnek forradalminak a németeknél, hiszen ettől az időponttól kezdve megadóztatják az ásványolaj fogyasztást, különösen a közlekedésben használt üzemanyagokét. Az energiaadók skálája 1989-ben bővült, amikor bevezették a földgázadót. Azonban a földgáz egészen 2007-ig nem volt az energiaadózási tárgy az Európai Unió szintjén. Ez a villamos energiaadózási 1995-ben történt eltörlése miatt alakult így, hiszen a német szénipar erőteljesen támogatott. Ez az adó értékarányos adónem volt, a mértéke eltérően alakult a

per kilogram of sulfur in energy products, or at about 1.3 Euros per kilogram of sulfur dioxide (SO₂) emissions. The tax design provides an incentive to consume energy products with low sulfur content or to abate SO₂ emissions by using pollution reducing technologies.

A different taxation regime applies to *electricity consumption* and consists of two components:³⁵ (a) *energy tax* and (b) *carbon dioxide tax*. Since 1977, the energy tax has been levied on electricity consumption regardless of where or how electricity is generated. A rather complex system of energy and carbon tax differentiation for industry has been in place since the 1996 tax reform. Industries are eligible for a full energy tax refund for the energy used process purposes and which still applies nowadays. However, since 1998, industries have had to pay the full energy tax for the energy used for space heating purposes. The reform led the change in the special tax provisions granted to industry. Since then, industry has been paying CO₂ taxes according to different types of usage. The full CO₂ tax rate applies to space heating while differentiation between heavy and light processes has been established to determine the effective tax burden. Companies can further reduce the CO₂ tax burden for these processes if they enter into voluntary agreements with the government.

4.2. Germany

The energy tax regime is not a new development and taxes have been levied on the consumption of mineral oils, particularly transport fuels, since 1950s. The scope of energy taxes broadened in 1989 with the introduction of a tax on natural gas. Nevertheless, coal was not a subject to energy taxes until 2007. This is because prior to the abolishment of the electricity taxation scheme in 1995, the coal industry in Germany had been heavily subsidized. This tax was an ad-valorem tax, its rates differentiating between industries and households.

háztartások és az ipari szektor között.

Az ETR³⁶ rendszer bevezetése miatt a német energiaadó rendszer, jelentős változásokon ment keresztül 1999 és 2003 között.³⁷ Mivel ennek a „rendszerváltásnak” köszönhetően jelentős különbségek alakultak ki az 1999 előtti és az utáni időszak között, így a német energiaadó bemutatása kapcsán ezt a két időszakot külön kell szemlélni. E szerint a közlekedési használt ásványi olaj fokozatosan 154 euró/ 1000 liter árra nőtt, amely növekedés a benzin esetében 31%-os, a dízel esetében 48% növekedést jelentett.³⁸ A könnyű fűtőolajok adója a fent említett időszakban 50%-kal nőtt és a földgáz adója pedig a kétszeresére emelkedett. A nehéz fűtőolajok adója először 2000-ben, utána pedig 2003-ban ismét emelkedett. Érdekes azt kiemelni, hogy Németországban a villamos energia előállításra használt nehéz fűtőolajok adókötelesek, míg Dánia esetében minden olyan energiatermék, amelyet villamos energia előállításra használnak fel, adómentességet élvez. Ráadásul 1999-ben új energiaadót vezettek be, amellyel az éves intézkedések számát 5-re növelték.

Az energiaadó rendszerében a változások között ki kell emelni, hogy bizonyos energiatermékekre eltérő szabályozást vezettek be, mint a közlekedési üzemanyagokra. Ez a szabályozás vonatkozik a feldolgozóipari, mezőgazdasági, erdészeti és halászati vállalatokra. Ezekbe a szektorokba sorolható vállalatok „40%-os adókedvezményt kapnak a villamos energia, a fűtőolaj és a földgáz adójából; ... az általános adómérték 60%-át.”³⁹ A teljes adómértéket évente kell megfizetni egészen addig, amíg az adóteher át nem lépi az 512,4 eurós összeghatárt.

4.3. Az Egyesült Királyság

A skandináv országokban hatályos rendszerhez képest az angol energiaadó-rendszer jóval egyszerűbb. Az angol rendszer adóbevételei nagymértékben az üzemanyagokra kivetett energiaadó bevételekre támaszkodnak. A skandináv országokkal ellentétben az Egyesült Királyságban nem találhatunk egységes adórendszert az

The energy tax regime experienced some major changes during the implementation of the ETR³⁶ between 1999 and 2003.³⁷ Thanks to the change in the energy taxation regime it is important to distinguish between pre-1999 tax rates and the post – 1999 tax rates. Accordingly, mineral oil taxes on transport fuels were gradually increased by 154 Euros per 1000 liters for gasoline and diesel, amounting to a 31% increase on gasoline and 48% increase on diesel.³⁸ The taxes on light heating fuels were increased by 50% and the tax on natural gas was increased twofold during the same time period. Taxes on heavy fuel oil increased in 2000 and again in 2003. Also it is interesting to mention that heavy fuel oil used for electricity generation in Germany is still subject to an energy tax, unlike in Denmark where all energy products used for electricity generation are tax exempt. Furthermore an electricity tax was introduced in 1999, increasing gradually five annual steps.

These changes in the energy taxation regime were also accompanied by a special energy tax provision for energy products other than transport fuels. The industries included in this provision were manufacturing, agriculture, forestry, and fishing. All companies in manufacturing, agriculture, fishing and forestry are granted a tax relief of “40% of the standard energy tax rates for electricity, heating oil and natural gas; ... an effective tax rate of sixty percent of the standard rate.”³⁹ The full energy tax rates have to be paid annually, until the energy tax burden exceeds 512.5 Euros.

4.3. The United Kingdom

The UK energy tax regime is simpler than those in the Scandinavian countries. The UK scheme relies heavily on revenues granted by energy taxes levied on transport fuels. Unlike the Scandinavian countries, the UK does not have a general scheme of energy taxes for energy products, such natural gas, coal, and electricity.

energiatermékek szerint differenciáltan, mint például a villamos energia, a szén és a földgáz.

Az angol kormányzat 1990-ben egységes adót vezetett be minden fogyasztó vonatkozásában: ez volt a *Fossilis Üzemanyag Adó* (FFL, amelynek a mértékét a vásárolt energiamennyiség határozta meg.) Értékarányos adóként dolgozták ki, hasonlóan, mint a német villamos energia adót az 1990-es évek elején. Kezdetben az FFL-ből származó adóbevételek nagy részét az atomenergia támogatására használták fel és csak igen kis részét a megújuló energiák támogatására.⁴⁰ 2001 áprilisában vezette be az angol kormányzat, mint új gazdasági eszközt az *Égbajlat Változási Adót* (CCL). Ez az adó nem csakis a háztartásokon kívüli energiahasználatra – kereskedelmi és ipari felhasználásra – és a mentesített háztartási használatra vonatkozott. 2001-óta a PB-gáz fogyasztás az azóta létező energiaadó-rendszernek és a CCL-nek is tárgya. A CCL-ből származó adóbevételeket jelenleg egy adózásváltóztatási programra használják fel, az ETR-re.

4.4. Magyarország

A magyar energiaadózási rendszer teljes összhangban van az EU szintjén meglévő rendszerrel. Ezen adónemek között különbséget tehetünk. Magyarországon három fajta környezetvédelmi adót különböztethetünk meg: (a) *energiaadó*, (b) *környezetvédelmi termékdíj*, (c) *környezetterhelési díj* (beleértve a levegőterhelést, a vízterhelést és a földterhelést).

Amikor csatlakoztunk az Európai Unióhoz az energiaadóról szóló irányelv már a közösségi vívmányok részét képezte. Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy amikor a csatlakozási szerződés aláírtuk az Unió jogforrásait, így az irányelvet magunkra nézve kötelezőnek ismertük el. A magyar kormányzat jogforrási szinten 2003-ban alkotott egy törvényt, amely az adóról szól, ez a *2003. évi LXXXVIII. törvény*. A törvény teljesen összhangban van a 2003-as Uniósi irányelvvel. Ugyanazokat a kifejezéseket, adóminimum értékeket, mentességeket alkalmazza. Először is az energiaadózás tárgyai az energiatermékek voltak az irányelvben: a villamos energia és a földgáz. A szén szintén tárgyát képezi az adózási tehernek, de

The UK government introduced a tax for all consumers in 1990; this was the *Fossil Fuel Levy* (FFL, which was imposed of the purchase of the taxable electricity). The tax was designed as an *ad valorem* tax, similar to Germany's electricity taxation scheme of the early 1990s. Initially, the majority of the revenues raised by the FFL were used to subsidise nuclear power with only a small fraction earmarked to support renewable energy.⁴⁰ In April 2001, the UK government introduced a new economic instrument, the *Climate Change Levy* (CCL). It applied only to non-domestic energy use – commercial and industrial use – and exempted household use. Since 2001, the consumption of LPG is subject to both the CCL and the existing energy tax. The revenues generated by the CCL are used for a tax shifting program, the ETR.

4.4. Hungary

The environmental taxation regime is fully harmonized with the one in the EU level. We can make a distinction between these taxes. There are 3 types of environmental related taxes in Hungary: (a) *energy tax*, (b) *environmental product tax*, (c) *environmental load tax* (include air load, water load, and ground load).

When we joined to the European Union the Directive on the energy taxation has already been a part of the *acquis communautaire*. This means that with joining to the EU we accepted the sources of the EU as obligatory for our country. The Hungarian Government created a statute in 2003, which is the 88th statute from that year. The statute is fully harmonized with the Directive on the energy taxation. It operates with the same terms, minimum rates, exemptions. Firstly the objectives of the energy taxation were the energy products: electricity and natural gas. The coal is also an objective from 1 January 2009, because we had got a temporary tax exemption for this product. The Directive

Magyarország kezdetben mentességet kapott, amely 2009. január 1-én járt le, így összességében megállapítható, hogy itthon 3 termék tartozik az energiaadó tárgyi hatálya alá: a szén, a villamos energia, és a földgáz. Az irányelv ezen kívül az üzemanyagot említi még, mint energiaterméket, amely adózás tárgya lehet, de itthon az egy másik adó, nevezetesen a jövedéki adó hatálya alá tartozik, amely szintén a fogyasztását és az előállítását adóztatja meg. Ez az adónem tartozik az energiaadó-rendszerébe. Ennek egyike oka, hogy az már a 2003-as irányelv előtt is létező adónemet jelent.

5. Következtetések

Annak ellenére, hogy az energiaadó-rendszerét az Unió szintjén meghatározták, mégis milyen különbözőek a tagállamok ezen a területen. Így azt mondhatjuk, hogy ahány tagállam (27 darab) tulajdonképpen annyi féle adórendszert is különböztethetünk meg egyszerre.

Fontos kiemelni azt is, hogy a rendszer kialakulásában mindvégig más és más hajtóerők munkálkodtak, amelyek meghatározták a rendszer fejlődését és a végső kimenetét az európai energiaadó-rendszernek. Az elmúlt egy évtizedben ezek az erők minden időben más és más szerepet töltek be. Például a 1990-es évek elején az, hogy bevezessék a szénadót nagyon fontosnak látszott, de ahogy az EU kibővülésének lehetősége felmerült az került az előtérbe. Öt ilyen fontos erőt nevezhetünk meg: (a) a belső piac szerepe és szabályozása, (b) az energiapiac liberalizációja és deregulációja, (c) energiabiztonság, (d) környezetvédelmi szakpolitika és (e) egyéb szakpolitikák, mint a bővülés kérdésköre 2004-ben és 2007-ben. Ahogy fentebb már említettem az energiaszektor és az energia-intenzív szektorok az EU ETS hatálya alá tartoznak. Ez ellentétben áll a 2003-as energia irányelv hatályával, mivel ez nem terjed ki minden energiatermék mindkét szektorban történő elfogyasztására. Az energiaadó irányelv nem vonatkozik a bizonyos célokra felhasznált energiatermékekre, kivéve a motorolajat, vagy a fűtőolajat. Így például az irányelv hatálya nem terjed ki a kémiai redukciós, az elektrolitikus, a kohászati, vagy az ásványtani eljárásban felhasznált energiatermékekre. Minda-
zonáltal létezik kettős szabályozás, hiszen

has got another energy product, which is taxable, this is the mineral oil. In Hungary the mineral oil products are also taxable, but there is another tax, which regulates their consumption and production. This tax is called as the excise duty. This type of tax is not in the energy taxation regime, it is earlier in the Hungarian taxation system than the energy taxation, because it was already existed before 2003.

5. Conclusions

However the energy taxation system is defined in the EU level we can see that in the level of the Member States are very varied. We can say that as there are 27 Member States, there are also as different types of energy taxation regimes.

It is also important to mention that in the field of energy taxation different types of driving forces influence and have influenced the development and the final outcome of the energy system in Europe. These driving forces have played different roles at different times throughout the past decade. For example, the effort to introduce a carbon tax was important in the early 1990s, while the issue of an enlarged EU has played an important role in later years. We can specify five driving forces: (a) the internal market role and its regulation, (b) the energy liberalisation and deregulation, (c) energy security, (d) environmental policy, and (e) other policies such as enlargement at 2004 and 2007. As highlighted above, the energy sector, as well as energy-intensive sectors is covered by the EU ETS. This is in contrast to the coverage of the 2003 Energy Taxation Directive, as it does not extend to all energy products consumed in both sectors. The Energy Taxation Directive does not apply to energy products used for purposes other than motor fuels and heating fuel. For example, energy products used for chemical reduction and electrolytic and metallurgical processes and the ones used in mineralogical processes are not covered in

önmagában az energiatermékek elfogyasztása egyaránt lehet a tárgya a szén-és energiaadónak, vagy pedig az EU ETS rendszerének is. Ez pedig azt eredményezi, hogy a vállalatok olyan megoldásokat választanak, mint az üzemanyagok teljes adómentessége, azaz nulla adómérték, amely az EU ETS rendszerének hatálya alá tartozik.

the Energy Taxation Directive. Nevertheless, double regulations do exist, meaning that the consumption of energy products can be subject to energy and carbon taxes as well as covered by the EU ETS resulting in calls by industries for a complete tax exemption of fuels, i.e., a zero level of taxation, covered by the EU ETS.

Lábjegyzet

- ¹ OECD: *Environmentally Related Taxes in OECD Countries. Issues and Strategies*. Párizs, 2001, OECD.
- ² Lásd továbbá PIGOU, Arthur: *The economics of welfare*. London, 1932, Macmillan, 113-114. p. Lásd továbbá a 236. oldalt (adósapkák és nyersanyagok kérdéskörét a szén esetében is).
- ³ Lásd BAUMOL, William J. – OATES, Wallace E.: The Use of Standards and Prices for Protection of the Environment. *Swedish Journal of Economics*, 1971/1, 42-54. p.
- ⁴ Európai Környezetvédelmi Ügynökség [EEA]: Market-based Instruments for Environmental Policy in Europe in Europe. *EEA Technical Report*, 2005/8, 45. p.; forrás (2012.12.20.): *www*; lásd még ANDERSEN, Mikael Skou et al: *Competitiveness Effects of Environmental Tax Reforms*. 2007, National Environmental Research Institute; forrás (2012.12.20.): *www*.
- ⁵ Lásd továbbá az Európai Közösséget Létrehozó Szerződés egységes szerkezetbe foglalt változatát, 2006. december 29, 2006 O.J. (C 321) 174.
- ⁶ SPECK, Stefan: The design of carbon and broad-based energy taxes in European Countries. *Vermont Journal of Environmental Law*, 2008, vol. 10, 37. p.
- ⁷ Forrás (2012.02.6.): *www*.
- ⁸ Lásd SPECK, Stefan et al: *The use of economic instruments in Nordic and Baltic Environmental Policy 2001-2005*. Copenhagen, 2006, Norden; forrás (2012.12.20.): *www*.
- ⁹ Lásd az előbbi munka 192. oldalán.
- ¹⁰ Lásd SPECK, Stefan et al: Op. cit. 2006. 66-67. p. (a pénzügyi helyzet ismertetéséről).
- ¹¹ Lásd a fent említett jegyzetet.
- ¹² Lásd a környezetvédelmi adókról és díjakról EEA: Op. cit. *EEA Technical Report*, 2005/8, 40. p.
- ¹³ Lásd a fent említett hivatkozást arról, hogyan részesítik előnyben az ólommentes benzint az ólmozott benzinnel szemben.
- ¹⁴ Lásd SPECK et al: Op. cit. 2006, 62. p.

Footnotes

- ¹ OECD: *Environmentally Related Taxes in OECD Countries. Issues and Strategies*. Paris, 2001, OECD.
- ² See PIGOU, Arthur: *The economics of welfare*. London, 1932, Macmillan, pp 113-114. (noting that environmental prudence from sound education can produce lasting effects because future generations inherit these new ideas and build upon them for further, generational, environmental advancements). See also id. at 236 (discussing price caps on commodities including coal).
- ³ See generally BAUMOL, William J. – OATES, Wallace E.: The Use of Standards and Prices for Protection of the Environment. *Swedish Journal of Economics*, 1971/1, pp 42-54 (discussing the cost effectiveness of the pricing and standards approach to energy taxation).
- ⁴ See European Environmental Agency [EEA]: Market-based Instruments for Environmental Policy in Europe in Europe. *EEA Technical Report*, 2005/8, p 45; source (20.12.2012): *www* (explaining that taxes should be set at a level that internalizes environmental damage); see also ANDERSEN, Mikael Skou et al: *Competitiveness Effects of Environmental Tax Reforms*. 2007, National Environmental Research Institute; source (20.12.2012): *www* (discussing that while the scholars disagree in approach, all three agree that the cheapest way to achieve political environmental objectives is through a uniform tax).
- ⁵ See Consolidated Version of the Treaty Establishing the European Community, 29 December 2006, 2006 O.J. (C 321) 174 (stating that the community policy on the environment shall be based on the precautionary principle and as such polluters should pay).
- ⁶ SPECK, Stefan: The design of carbon and broad-based energy taxes in European Countries.

- ¹⁵ Európai Közösségek Bizottsága: Proposal for a Council Directive Introducing a Tax on Carbon Dioxide Emissions and Energy. COM (92)226 végleges (1992. június 30.).
- ¹⁶ KLOK, Jacob: *Negotiating EU CO₂/energy taxation. Political economic driving forces and barriers.* [-], 2002. február, AKF Forlaget, 17. p.
- ¹⁷ KLOK, Jacob: *Energy Taxation in the European Union. Past Negotiations and Future Perspective.* 2005, Working Document No. 21/05, Instituto de Estudios Fiscales, 10-11. p.
- ¹⁸ Európai Közösségek Bizottsága: Restructuring the Community Framework for the Taxation of Energy Products. COM (97)30 végleges (1997. december 3.).
- ¹⁹ HASSELKNIPPE, Henrik – CHRISTIANSEN, Atle Christer: *Energy Taxation in Europe: Current Status – Drivers and Barriers – Future Prospects.* Lysaker, 2003, The Fridtjof Nansen Institute, 6. p.
- ²⁰ 96/92/EK irányelv, az Európai Parlament és a Tanács közös irányelve a villamos energiapiac közös szabályairól (1996. december 19.).
- ²¹ HASSELKNIPPE – CHRISTIANSEN: Op. cit. 7. p.
- ²² Id. 14. Lásd általánosságok tekintetében a 2003/96 irányelvet. 2003 O.J. (L 283) (EC).
- ²³ HASSELKNIPPE – CHRISTIANSEN: Op. cit. 7. p.
- ²⁴ SPECK: Op. cit. 2008, 34. p.
- ²⁵ EEA: Op. cit. *EEA Technical Report*, 2005/8, 69. p.
- ²⁶ EEA: Op. cit. *EEA Technical Report*, 2005/8, 40., 45. p.
- ²⁷ Lásd általánosságban a Tanács irányelvet: 2003/87, 2003. O.J. (L 275) (EC); lásd még (2012.08.02.): *www*.
- ²⁸ Id. 42. p.
- ²⁹ PARKER, Larry: *Climate Change: The European Union's Emissions Trading System.* Washington D.C., 31 July 2006, Congressional Research Service; forrás (2012.08.02.): *www*. Lásd még EEA: Op. cit. *EEA Technical Report*, 2005/8, 83. p.
- ³⁰ Európai Bizottság: *Oil Bulletin*, No. 1414, 2008. július 1.; forrás (2012.12.20.): *www*.
- ³¹ 2003/96/EK tanácsi irányelv az energiatermékek és a villamos energia adózási keretének újraszabályozásáról.
- ³² 2004/74/EK irányelv, amely tulajdonképpen a 2003-as irányelv módosítása.
- ³³ Bizottsági rendelet 2031/2001/EK 2001. augusztus 6.
- ³⁴ Lásd EKINS, Paul – SPECK, Stefan: *The Impacts Vermont Journal of Environmental Law*, 2008, vol. 10, 37. p.
- ⁷ Source (06.02.2012): *www*.
- ⁸ See SPECK, Stefan et al: *The use of economic instruments in Nordic and Baltic Environmental Policy 2001-2005.* Copenhagen, 2006, Norden; source (20.12.2012): *www* (discussing the introduction of taxes on transport fuels in Denmark and Sweden).
- ⁹ See id. at 192 (discussing the implementation of energy taxes on fossil fuels beginning in the late 1950s).
- ¹⁰ See SPECK, Stefan et al: Op. cit. 2006. pp 66-67 (discussing the fiscal basis for the introduction of taxes on transport fuel).
- ¹¹ See id. supra note.
- ¹² See EEA: Op. cit. *EEA Technical Report*, 2005/8, p 40 (discussing that these taxes began to emerge as market-based instruments associated with the 'polluter pays' principle).
- ¹³ See id. (discussing how unleaded gasoline was preferred over leaded gasoline for its lessened environmental impact).
- ¹⁴ See SPECK et al: Op. cit. 2006, p 62 (noting that the Danish Parliament passed the carbon tax bill as a reaction to the increased attention on climate change).
- ¹⁵ Proposal for a Council Directive Introducing a Tax on Carbon Dioxide Emissions and Energy, COM (92) 226 final (30 June 1992).
- ¹⁶ KLOK, Jacob: *Negotiating EU CO₂/energy taxation. Political economic driving forces and barriers.* [-], February 2002, AKF Forlaget, p 17.
- ¹⁷ KLOK, Jacob: *Energy Taxation in the European Union. Past Negotiations and Future Perspective.* 2005, Working Document No. 21/05, Instituto de Estudios Fiscales, pp 10-11.
- ¹⁸ Commission of the European Communities, Restructuring the Community Framework for the Taxation of Energy Products, COM (97) 30 final (3 December 1997).
- ¹⁹ HASSELKNIPPE, Henrik – CHRISTIANSEN, Atle Christer: *Energy Taxation in Europe: Current Status – Drivers and Barriers – Future Prospects.* Lysaker, 2003, The Fridtjof Nansen Institute, p 6.
- ²⁰ Directive 96/92/EC of the European Parliament and of the Council of 19 December 1996 concerning common rules for the internal market in electricity.
- ²¹ HASSELKNIPPE – CHRISTIANSEN: Op. cit. p 7.
- ²² Id.14. See generally Council Directive 2003/96,

of Environmental Policy on Competitiveness: Theory and Evidence. In: BARKER, Terry – KÖHLER, Jonathan (szerk.): *International competitiveness and environmental policies*. 1998, Edward Elgar, 33., 34., 48. p.; EKINS, Paul – SPECK, Stefan: Environmental Tax Reform in Europe: Energy Tax Rates and Competitiveness. In: CHALIFOUR, Nathalie J. et al (szerk.): *Critical issues in environmental taxation*. New York, 2008, Oxford University Press, 77., 78. p.

³⁵ SPECK: Op. cit. 2008, 46. p.

³⁶ Energy Tax Reforms: energiaadó reformok, amely egy európai adóreform stratégia.

³⁷ ANDERSEN: Op. cit. 41. p.

³⁸ ANDERSEN: Op. cit. 41. p.

³⁹ SPECK: Op. cit. 2008, 49. p.

⁴⁰ Lásd ANDERSEN: Op. cit. 49. p.

2003 O.J. (L 283) (EC).

²³ HASSELKNIPPE – CHRISTIANSEN: Op. cit. p 7.

²⁴ SPECK: Op. cit. 2008, p 34.

²⁵ EEA: Op. cit. *EEA Technical Report*, 2005/8, p 69 (explaining that the European Commission proposed that environmental taxation should in the future be decided under qualified majority rules as a fix to the slow progress resulting from the unanimity requirement).

²⁶ EEA: Op. cit. *EEA Technical Report*, 2005/8, p 40, 45.

²⁷ See generally Council Directive 2003/87, 2003 O.J. (L 275) (EC); see also (02.08.2012): *www* (establishing a scheme for greenhouse gas emission allowance trading).

²⁸ See id. at 42 (listing categories of activities covered by the EU ETS).

²⁹ PARKER, Larry: *Climate Change: The European Union's Emissions Trading System*. Washington D.C., 31 July 2006, Congressional Research Service; source (02.08.2012): *www*. See also EEA: Op. cit. *EEA Technical Report*, 2005/8, p 83.

³⁰ European Commission: *Oil Bulletin*, No. 1414, 1 July 2008; source (20.12.2012): *www*.

³¹ This directive is the: Council Directive 2003/96/EC of 27 October 2003 restructuring the Community framework for the taxation of energy products and electricity.

³² This directive is the 2004/74/EC directive, which is an amendment of the one from 2003.

³³ Commission Regulation (EC) No 2031/2001 of 6 August 2001, amending Annex I to Council Regulation (EEC) No 2658/87 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff.

³⁴ See EKINS, Paul – SPECK, Stefan: The Impacts of Environmental Policy on Competitiveness: Theory and Evidence. In: BARKER, Terry – KÖHLER, Jonathan (ed.): *International competitiveness and environmental policies*. 1998, Edward Elgar, p 33, 34, 48; EKINS, Paul – SPECK, Stefan: Environmental Tax Reform in Europe: Energy Tax Rates and Competitiveness. In: CHALIFOUR, Nathalie J. et al (ed.): *Critical issues in environmental taxation*. New York, 2008, Oxford University Press, p 77, 78.

³⁵ SPECK: Op. cit. 2008, p 46.

³⁶ Means: Energy Tax Reform. It is a European tax reform strategy.

³⁷ ANDERSEN: Op. cit. p 41.

³⁸ ANDERSEN: Op. cit. p 41.

³⁹ SPECK: Op. cit. 2008, p 49.

⁴⁰ Lásd ANDERSEN: Op. cit. p 49.

